

D – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu	Terénní a komunitní sociální práce		
Typ předmětu	PV	doporučený ročník / semestr	4/5
Rozsah studijního předmětu	hod. za týden	6	kreditů
Jiný způsob vyjádření rozsahu	14 hodin za semestr		
Způsob zakončení	zk	Forma výuky	Komb.
Další požadavky na studenta	<p>Studium problematiky z různých zdrojů.</p> <p>Studenti v týmu vytvoří podle pokynů vyučujícího projekt související s tématem komunitní práce. Projekt budou konzultovat s vyučujícími, bude vznikat postupně a bude součástí závěrečného hodnocení. Studenti budou projekt prezentovat na posledním výukovém bloku.</p> <p>Každý student zpracuje případovou studii/podle pokynů vyučujících. Studie bude v rozsahu tří stran a bude vycházet z reálné situace člověka se sociálním znevýhodněním (všechny věkové skupiny).</p> <p>Studenti se připraví na závěrečnou diskusi k tématu podle pokynů vyučujících. Předpokládá se základní orientace v oblasti terénní a komunitní práce, viz. sylabus.</p> <p>Zkouška bude tvořena – výsledkem hodnocení případové práce, příprava, zpracování a prezentace komunitního projektu, závěrečná diskuse k tématům komunitní a terénní sociální práce</p>		
Vyučující	Mgr. Margita Rácová, Dr. Lenka Gulová		
Stručná anotace předmětu	<p>Základem výkladu tohoto předmětu jsou teoretické a zejména praktická východiska terénní a komunitní sociální práce. Předmět popisuje jejich metody a nástroje, které účinně napomáhají řešit sociální problémy u sociálně znevýhodněných skupin obyvatelstva. Studenti budou mít možnost setkání s odborníky z praxe, kteří působí v sociálně vyloučených lokalitách. Důraz je kladen na významné mezioborové propojení sociální práce a sociální pedagogiky a zastává komplexní pohled na využití terénní a komunitní sociální práce v edukaci sociálně znevýhodněných skupin.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stručná historie terénní a komunitní sociální práce u nás a v zahraničí. Sociální práce jako pomáhající profese. 2. Současná krize sociálního státu/návaznost na předmět sociální politika 3. Teorie a definice sociálního vyloučení v ČR a v zahraničí. Obyvatele ohrožení sociálním vyloučením, jejich vzorce a strategie chování. 4. Etnické menšiny, cizinci ve spektru terénní a komunitní sociální práce. 5. Romové žijící v sociálně vyloučených lokalitách jako cílová skupina terénní a komunitní práce. 6. Profesní předpoklady, kompetence a osobnostní črty sociálního pracovníka, při výkonu terénní sociální práce. Etika terénní sociální práce. Vzdělávání a supervize. 7. Struktura přímé práce s cílovými skupinami. Sociální práce s jednotlivcem, rodinou, komunitou. 8. Děti a mládež ohrožené sociálně patologicky jevy. Terénní práce a prevence kriminality a závislostí u rizikových skupin (streetwork). 9. Rizikové situace při přímé práci s cílovými skupinami a jak je řešit. 10. Základní pojmy, definice a cílové skupiny komunitní sociální práce. 11. Struktura práce sociálního pracovníka s komunitou, jeho profesní předpoklady a kompetence. Swot analýza komunity. Projektová činnost. 12. Terénní sociální práce – efektivita, trendy, příklady dobré praxe.. 13. Komunitní plánování sociálních služeb jako nástroj efektivní sociální politiky státu. 		
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)	14	hodin za semestr	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly			
Viz. výše další požadavky na studenta			
Studijní literatura a studijní pomůcky			

Seznam doporučené studijní odborné literatury/literatura bude upřesněna na výuce

- Bednářová, Z., Pelech, L. (2000). Sociální práce na ulici - streetwork. 1. vydání. Brno: Doplněk.
- Boukal, P. (2013). Fundraising pro neziskové organizace (1. vyd.). Praha: Grada.
- Čepová, M. (2013). Analýza změny po zavedení terénní sociální práce v sociálně vyloučených lokalitách Jihomoravského kraje. Praha: Občanské sdružení Romodrom.
- Gojová, A. (2006). Teorie a modely komunitní práce (Vyd. 1.). Ostrava: Ostravská univerzita, Zdravotně sociální fakulta.
- Gulová, L. (2011). Sociální práce: pro pedagogické obory (Vyd. 1.). Praha: Grada.
- Matoušek, O., Kodymová, P., & Koláčková, J. (2010). Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi (Vyd. 2.). Praha: Portál.
- Matoušek, O., & Pazlarová, H. (2014). Podpora rodiny: manuál pro pomáhající profese (Vyd. 1.). Praha: Portál.
- Pilát, M. (2015). Komunitní plánování sociálních služeb v současné teorii a praxi (Vydání první). Praha: Portál.
- Širovátko, T. (2005). Příjmová chudoba, materiální deprivace a sociální vyloučení v České republice a srovnání